

Edukacja elastyczna flexischooling

James Hemming
Jon Holt
Roland Meighan
Philip Toogood

Copyright © by Danuta Anna
Michałowska

Edukacja elastyczna

- Pedagogika skoncentrowana na uczniu, proces nauczania odpowiada potrzebom dzieci i młodzieży
- Partnerstwo w nauczaniu – szeroki zakres ról – nauczyciel, uczeń, rodzic i inni dorośli – idea by włączyć do procesu kształcenia jak najwięcej ról - dzielenie odpowiedzialności za edukację dziecka
- Uczeń posiada kontrolę nad źródłami i sposobami zdobywania wiedzy, programem, osobami i ocenami
- Nauka nie tylko w szkole
- Idea deskolaryzacji

Poglądy Johna Holta na edukację

- Nie ma jednego miejsca dla edukacji
- Aktywna rola rodziców odpowiedzialnych za edukację dziecka
- Obecność nauczyciela nie jest niezbędna
- Nauczanie nie może być synonimem pouczania czy też instruowania
- Pomaganie uczniom w odnajdywaniu własnych możliwości – symulacja sytuacji w nauczaniu

Roland Meighan o edukacji elastycznej:

- Elastyczność w edukacji to możliwość korzystania z różnych miejsc i okazji do kształcenia z potraktowaniem szkoły jako jednego z możliwych, ale nie jedyne miejsce edukacji
 - Nie przywiązywanie się nauczycieli, rodziców i uczniów do jednej roli, układ ról zależy od aktualnych potrzeb nauczania
- „Nauczać jest znacznie trudniej, niż się uczyć, ponieważ to, czego nauczanie się domaga, to; pozwolić się uczyć”.

Cechy systemu edukacji elastycznej

- Połączenie szkoły z edukacją domową
- Rodzice i szkoła dzielą czas i odpowiedzialność za edukację dziecka na zasadzie partnerstwa
- Brak jednego miejsca edukacji
- Nauczyciel nie jest niezbędny
- Nauka w domu przy użyciu TV, radia, komputera
- Nie rezygnuje się z tego, co w szkole dobre, korzysta się z osiągnięć szkoły tradycyjnej
- Samokształcenie, wiara w siebie, umiejętność rozwiązywania problemów, adaptacyjność – cel edukacji
- Doświadczenie życiowe, zamiast suchych encyklopedycznych informacji
- Nauka bezstresowa, w przyjaznym otoczeniu, małych grupach

Cechy systemu edukacji elastycznej

- Uczeń jako osoba, traktowany indywidualnie
- Odrzucony jeden model edukacji, mamy do dyspozycji zbiór modeli, wybór zależy od samych zainteresowanych
- Różne metody aktywacji ucznia
- Szkoła jako Centrum Możliwości Ucznienia się
- Szkoła elastyczna to „zestaw środków uczenia się”, a nie „areszt dzienny”
- Środki: nauka nie tylko z „trzeciej ręki” (podręcznik, opracowanie) i „drugiej” (filmy, program TV, wykłady), ale także w dużym stopniu z „pierwszej ręki” (uczniowie jako poszukiwacze wiedzy, samodzielne rozwiązywanie problemów, tworzenie podręczników, przetwarzanie informacji, robienie zdjęć, programów telewizyjnych, wystaw)
- Ocena jak diagnoza, mówi, co należy „leczyć”, opis postępów

Cel edukacji elastycznej

1. Odejście od jednej ideologii edukacyjnej uznawanej jako jedynie słusznej
2. Odejście od sztywnych cech programu edukacji:
 - Model wiedzy
 - Model ucznia się
 - Model nauczania
 - Model rodziców
 - Model umiejscowienia edukacji
 - Model organizacji pracy
 - Model oceny pracy szkoły

Model celów

- przygotowanie do życia ponad zasadami życia konkretnej religii,
- przygotowanie do autonomii i indywidualnego rozwoju,
- zaspokajanie potrzeb
- Przygotowanie do demokracji
- Przygotowanie ludzi innowacyjnych
- Przygotowanie do internacjonalistycznej tożsamości

Role nauczyciela

Autorytarne

- Rodzicielski nauczyciel
- Charyzmatyczny nauczyciel
- Ekspert
- Organizator
- konsultant

Nieautorytarne

- Współdecydowanie z uczniami
- podział odpowiedzialności
- Autonomiczne i demokratyczne uczenie się

6 typów programów

1. O narzuconych przedmiotach
2. O narzuconej interpretacji
3. O narzuconym zaufaniu
4. Konsultowanych
5. Negocjowany
6. Demokratyczny

flexischooling

Ideologie edukacyjne są rozumiane jako konkurencyjne i jednocześnie komplementarne

Podejście pozwalając uniknąć wariantu „albo – albo” – w zamian świadomość z czego można skorzystać i kiedy

Bibliografia

- Kwieciński Z., Śliwerski B., (2003). *Pedagogika* t.1. Warszawa: PWN, cz. I ; cz. III.
- Śliwerski, B. (2004). *Współczesne teorie i nurty wychowania*. Kraków: IMPULS,
- Carlgren, F. (1994). *Wychowanie do wolności. Pedagogika Rudolfa Steinera*. Gdynia.
- Kwieciński, Z. (red.) (2000). *Alternatywy myślenia o/dla edukacji. Wybór tekstów*, Warszawa: Wyd. IBE.
- Matyjas, B., Ratajek Z., Trafiałek, F.(1995). *Orientacje i kierunki w pedagogice współczesnej. Zarys problematyki*. Warszawa.
- Meighan, R. (19). *Edukacja elastyczna*. Wyd. Nasza Szkoła.
- Meighan, R., (1993). *Socjologia edukacji*. Toruń.
- Illich, I. (1976). *Spółczeństwo bez szkoły*. Warszawa: PIW.
- Śliwerski, B. (1992). *Edukacja alternatywna. Dylematy teorii i praktyki*. w: Śliwerski, B. (red). *Edukacja alternatywna. Dylematy teorii i praktyki*. Kraków: Wyd. „IMPULS”.
- Więckowski, R. (1992). *Edukacja alternatywna. Jej istota. Podstawowe problemy*. w: Śliwerski, B. (red). *Edukacja alternatywna. Dylematy teorii i praktyki*. Kraków: Wyd. „IMPULS”.
- Kwieciński Z., Śliwerski B., (2003). *Pedagogika* t.1. Warszawa: PWN,
- Kwieciński, Z. (red.) (2000). *Alternatywy myślenia o/dla edukacji. Wybór tekstów*. Warszawa: Wyd. IBE.
- Lindenberg, Ch. (1993). *Szkoła bez lęku*. Warszawa.
- Melosik, Z. (1995). *Postmodernistyczne kontrowersje wokół edukacji*. Toruń.
- Melosik, Z. (1995). *Współczesne amerykańskie spory edukacyjne*. Poznań.